

Haridus- ja Teadusministeerium
hm@hm.ee

Teie 20.03.2025 nr 8-2/25/1327;
HTM/25-0294/-1K
Meie 01.04.2025 nr 1.1-11/1435-2

**Haridus- ja teadusministri määruse
„Kutsekeskhariduse riiklik
õppekava“ eelnõu koostöölastamine**

Austatud proua haridus- ja teadusminister

Rahandusministeerium koostöölastab haridus- ja teadusministri määruse „Kutsekeskhariduse riiklik õppekava“ eelnõu järgmise märkusega.

Riikliku õppekava uuendamine on toonud rahatarkuse teemad sisse gümnaasiumisse, samuti peaksid isikliku rahandusega seotud teemad olema ka kutsekeskhariduses selgemalt esile toodud. Kahjuks ei leia neid eriti üldainete alt (matemaatika ja sotsiaalsained), ega erialade kirjelduste alt. Kui neid kutsekeskhariduse õppekavas esile pole toodud, siis sõltub rahatarkuse andmine vaid õpetaja enda huvist ja soovist.

Rahatarkuse teema käsitlemise juhendmaterjal gümnaasiumi- ja 4. taseme kutsehariduse õpetajatele on siin: [fin.ee/sites/default/files/documents/2023-12/Rahatarkuse teema käsitlemise juhendmaterjal gümnaasiumi- ja 4. taseme kutsehariduse õpetajale.pdf](https://fin.ee/sites/default/files/documents/2023-12/Rahatarkuse_teema_kasitlemise_juhendmaterjal_gymnaasiumi-ja_4._taseme_kutsehariduse_opetajale.pdf).

Väljavõtte:

Lisa 1 kohustuslike üldharidusõpingute moodulitest:

3. Matemaatika puhul on märgitud üksnes maksude ja laenudega seotud arvutused (3.1), rahatarkus võib sisalduda eluliste ülesannete all, aga see ei pruugi seda üldse tähendada, kui seda pole eraldi välja toodud. Riiklik õppekava IV kooliastme matemaatikas toob rahatarkuse teemad välja riiklikus õppekavas siin: [G Ainevaldkond "Matemaatika" - Õppekava materjalide veeb - Õppekava materjalide veeb](#)

7. Sotsiaalsainete all on sees vaid allika kriitilisus (7.3) ja pere eelarve koostamine (7.6) Riiklikus õppekavas on toodud välja aga järgmised punktid (vt [G Ainevaldkond "Sotsiaalsained" - Õppekava materjalide veeb - Õppekava materjalide veeb](#)):
võtab vastutuse oma tuleviku kujundamise eest, väärtustab loovust ja ettevõtlikkust ning arendab endas neid omadusi ja pädevusi;

Ühiskonnaõpetus: Üleilmastumine ja jätkusuutlik areng; Kommunikatsioon, infopädevus; Ettevõtlikkus ja finantskirjaoskus

Valikõpingute moodulis on Ettevõtlusõpe, mis samuti ei sisalda ainsatki vaatepunkti isiklikust rahandusest. Nii on õpilasel keeruline luua isiklikke seoseid ettevõtte tegevuskulude ja investeringute võimalustega. Ettevõtluse kõrval tuleb eelkõige õppida juhtima isiklikku raha kasutust. Nii nagu gümnaasiumite puhul ei ole õpilasfirmade programm piisav, kui see ei kätke endas isiklikku rahatarkust, seepärast on uuendatud ettevõtlusõppe ja majanduse õpikus isikliku rahanduse teemasid ka rohkem sees. Rahatarkuse teemad tuleb paremini siduda punktidesse 1–3. Nt välja tuua teema raha, maksevahendid ja finantstooted, et mõista raha väärtuse muutumist, riiklike finantsasutuste rolli ja finantseenuste pakkuja usaldusväärsuse kontrollimise olulisust. Ettevõtlusega käib kokku ka kindlustamise teema.

Samuti tuleb rahatarkuse aspekte selgemini käsitleda erialade kirjeldustes. Näiteks punktist 5 tööturu toimimise põhimõtete all on rahatarkusega seotud hindamiskriteeriumi: selgitab ressursside (raha, aeg, inimesed) vajadust ja säästmise võimalusi, arvestades enda seatud eesmärkidega; Digipädevuste kirjelduses käib läbi allika kriitilisus, aga mitte finantspettuste riskide äratundmine, mis otseselt puudutab nii tavainimesi kui ettevõtteid.

Seega leiame, et rahatarkuse osa kutseõppes on puudulik nii üldainetes kui erialade õppekavades ning need vajavad seetõttu selles aspektis täiendamist. Suur võlgnike arv ja kasvav finantspettuste maht näitab, kui oluline on rahatarkusõpe kõigis kooliastmetes, et rahaga targalt majandada, hinnata laenuriske (nii era- kui ettevõttelaenude puhul) ja pettuste riske.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Jürgen Ligi
rahandusminister

Virge Aasa 5885 1493
Virge.Aasa@fin.ee

Marge Aasala 5388 3048
Marge.Aasala@fin.ee